

54 לְשֹׁמֵן שֶׁהוּא פְּסוּל, [אם שָׁחְמוּ עַל מִנְתָּה] לְזֹרוֹק דָּמוֹ שְׂלֵא לְשֹׁמֵן,
 55 אִינוּ דִּין שֶׁיְהֵא פְּסוּל.
 56 וְרַבִּי אֵילָא הֵבִיא רֵאִיָּה לְפִינְעִיָּה - [לְסִיעֵיהּ] לְרִישׁ לְקִישׁ. שֶׁכֵּן הוּבֵא
 57 לְעֵיל (ה). שֶׁהִתְרַבָּה דִּין שִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ מִדְּרָשׁוֹת הַכְּתוּבִים בְּכָל אַחַת
 58 מֵאַרְבַּע הָעֲבוּדוֹת. וְלִכְאוּרָה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת, לֹא תֵאָמֵר דְּרָשׁה בְּזִיקָה,
 59 וְתִיתִי מִקַּל וְחֹמֶר מִבְּיָנָיִם - וְיִלְמַד דִּין שִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ בּוֹרִיקָה מֵהַצַּד
 60 הַשּׁוּהוּ שֶׁל שְׁחִיטָה וְקִבְלָהּ. אֲלֵא בְּהִכְרַח נֹאמַר שִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ בּוֹרִיקָה
 61 כְּדִי לְהַשְׁמִיעֵנוּ הַלְכָה מִסִּימַת בְּדִין זֶה, וְלִמְאֵי הִלְכָתָא כְּתֵב דְּחֵמְנָא
 62 דְּרָשׁה זֶה, לֹאמַר דְּאִין מְחַשְׁבִּין מְעַבְדָּה לְעַבְדָּה, וְאִין שִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ
 63 בּוֹרִיקָה אֲלֵא בְּשַׁעַת הַזִּיקָה עֲצַמָּה וְלֹא בְּשַׁעַת הַשְּׁחִיטָה.
 64 מִתְּקִיף לָהּ רַב פְּפָא, וְדִלְמָא בֵּא יִתּוּר זֶה לְהַשְׁמִיעֵנוּ לְהִפְךָ,
 65 דְּמַחְשְׁבִין מְעַבְדָּה לְעַבְדָּה, וְגַם אִם חָשַׁב בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה עַל מִנְתָּה
 66 לְזֹרוֹק שְׂלֵא לְשַׁמְה פְּסוּלָה. מִתְּרַצַּת הַגְּמָרָא, אִם כֵּן לְשַׁתּוֹק קָרָא
 67 מִיָּנִיָּה וּמִדִּין מַחֲשָׁבִים מִעֲבוּדָה לְעֲבוּדָה, וְתִיתִי מִקַּל וְחֹמֶר דְּרַב
 68 אֲשֵׁי מִשִּׁנְיֵי בַעֲלִים.
 69 וְאִדְךָ - רַבִּי יוֹחֲנָן סוֹבֵר, שֶׁהַכְּתוּב נֹאמַר בְּשִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ בּוֹרִיקָה אִינוּ
 70 מִיּוֹתֵר לְלַמּוֹד שֶׁאִין מַחֲשָׁבִים מִעֲבוּדָה לְעֲבוּדָה, שֶׁכֵּן אִי אִפְשָׁר לְלַמּוֹד
 71 זִיקָה מִשְׁחִיטָה וְקַבְלָהּ, מִשּׁוּם דְּפִרְיָה הָכִי, מַה לְהִנְדֵּךְ וְלִשְׁחִיטָה
 72 וְקַבְלָהּ שֶׁכֵּן מְעוֹנֹת צְפוּן וְשֶׁכֵּן כְּתוּבֹת הַפְּנִימִיּוֹת, מַה שֶׁאִין כֵּן
 73 בּוֹרִיקָה שְׂלֵא נֹאמַר בָּהּ דִּין צְפוּן, וְכֵן אִין נוֹהֲגַת זִיקַת הַדָּם עַל
 74 הַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן בַּחֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת אֲלֵא עַל הַפְּרוּכֹת וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב,
 75 וְעַל כֵּן יִתְכַּן שֶׁאִף דִּין לְשַׁמְה לֹא נֹאמַר בָּהּ.
 76 וְאִדְךָ - וְרַבִּי אֵילָא סוֹבֵר, שֶׁאִין זֶה פִּירְכָא, שֶׁכֵּן הִשְׁתָּא מִיָּהָא
 77 בְּשַׁלְמִים קְרִימִין - מִשּׁוּם שֶׁמְקוֹר שִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ הוּא מִהַכְּתוּבִים
 78 שֶׁנֹּאמְרוּ בְּשַׁלְמִים, וּבְשַׁחֲטִית שְׁלָמִים וְקַבְלַת דָּמָם אִין שׁוּם חוּמְרָא
 79 יוֹתֵר מֵאִשְׁר בּוֹרִיקַת דָּמָם, שֶׁכֵּן שְׁלָמִים אִינֵם טְעוּנִים צְפוּן, וְכֵן דָּמָם
 80 נוֹרַק תְּמִיד עַל הַמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן.
 81 מַחֲלוֹקַת אַמּוּרָאִים נּוֹסַפַת בְּנִידוֹן הָאִמּוּר: אֵילָאמַר, שְׁחִיטָה לְשֹׁמֵן
 82 לְזֹרוֹק דְּמָה שְׂלֵא לְשַׁמְהָ, רַב נְחֵמָן אָמַר פְּסוּלָה, וְכַדְבְּרֵי רַבִּי יוֹחֲנָן.
 83 וְרַבָּה אָמַר כְּשֶׁרָה, כְּדַבְּרֵי רִישׁ לְקִישׁ.
 84 וְהִדְרָה בֵּיהּ רַבָּה לְגַבֵּי רַב נְחֵמָן, וְהוּדָה לְדַבְּרֵי מַחֲשָׁבִים מִעֲבוּדָה
 85 לְעֲבוּדָה, מִשּׁוּם קַל וְחֹמֶר דְּרַב אֲשֵׁי שְׁוֹבָא לְעֵיל, שֶׁאִם שִׁנְיֵי
 86 בַעֲלִים פּוֹסֵל מִעֲבוּדָה לְעֲבוּדָה, כֵּל שֶׁכֵּן לְשִׁנְיֵי קוֹדֵשׁ שְׁוֹבָא פּוֹסֵל
 87 מִעֲבוּדָה לְעֲבוּדָה.
 88 שִׁנְיֵי בְּמִשְׁנָה: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר אֵף (אֵת) הָאֲשֵׁם שֶׁקָּרַב שְׂלֵא
 89 לְשַׁמּוֹ פְּסוּל.
 90 הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִיתָא מִבְּאֵרַת אֵת שֵׁיטָתָם שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי
 91 יְהוֹשֻׁעַ בְּדִין אֲשֶׁם שְׂלֵא לְשַׁמּוֹ: תְּנִיָּא, אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הֵרִי חֲטָאת
 92 בָּאָה עַל כְּפַרְת הַטָּא, וְאֵף אֲשֶׁם בָּא עַל כְּפַרְת הַטָּא, לְפִיכָךְ יֵשׁ
 93 לְהַשְׁוֹתָם בְּדִין שְׂלֵא לְשַׁמְהָ, מַה חֲטָאת שֶׁקָּרַבָה שְׂלֵא לְשַׁמְהָ
 94 פְּסוּלָה, אֵף אֲשֶׁם שֶׁקָּרַב שְׂלֵא לְשַׁמּוֹ פְּסוּל.
 95 אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, לֹא כֵן הוּא, שֶׁהֵרִי אִם אֲמַרְתָּ
 96 בְּחֲטָאת שְׂלֵא לְשַׁמְהָ שְׁחִיטָה פְּסוּלָה אִין לְהוֹכִיחַ מִמֶּנָּה עַל אֲשֶׁם, שֶׁכֵּן
 97 הִיא חֲמוּרָה מִמֶּנָּה בְּכָךְ שֶׁדְּמָה נִיתָן בְּגוּבָה הַמִּזְבֵּחַ לְמַעַל מַחוּט
 98 הַסִּיקְרָא, אֲבָל אֲשֶׁם שֶׁדָּמוֹ נִיתָן לְמִטָּה מַחוּט הַסִּיקְרָא אִינוּ נִפְסַל
 99 כְּשֶׁנִּשְׁחַט שְׂלֵא לְשַׁמּוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, נִתְיַנַּת דָּם
 100 הָאֲשֶׁם לְמִטָּה אִינָה סִיבָה לְהַכְשִׁירוֹ כְּשֶׁנִּשְׁחַט שְׂלֵא לְשַׁמּוֹ, שֶׁכֵּן פְּסַח
 101 יוֹכִיחַ שְׁדָמוֹ לְמִטָּה, וְאֵף עַל פִּי כֵן אִם שָׁחְמוּ שְׂלֵא לְשַׁמּוֹ הוּא פְּסוּל.
 102 אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אִין לְהוֹכִיחַ מִפְּסַח עַל אֲשֶׁם, שֶׁהֵרִי
 103 מַה לְפִסַּח שֶׁכֵּן זְמַנּוֹ קְבוּעַ, וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּשְׁחַט שְׂלֵא לְשַׁמּוֹ פְּסוּל, מַה
 104 שֶׁאִין כֵּן בְּאֲשֶׁם שֶׁאִין לוֹ זְמַן קְבוּעַ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ,
 105 חֲטָאת תּוֹכְיָחַת שֶׁאִפְּלוֹ שֶׁאִין לָהּ זְמַן קְבוּעַ כְּשֶׁנִּשְׁחַטָה שְׂלֵא לְשַׁמְהָ
 106 פְּסוּלָה, וְהוּא הֵדִין לְאֲשֶׁם. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר,

1 נחלקו רבי יוחנן וריש לקיש באדם השוחט את הקבחה וחשב בשעת
 2 השחיטה על מנת לזרוק דמה לעבודה בוכבים, ולהקטיר חלבה
 3 לעבודה בוכבים. רבי יוחנן אמר, בהמה זו אסורה בהנאה, משום
 4 שמחשבתין מעבודה לעבודה. ואף שלא חישוב שתהיה השחיטה
 5 עצמה לשם עבודה זרה, מכל מקום מאחר שחשב בשעת השחיטה
 6 שתהיה הזריקה לעבודה זרה, הרי היא נאסרת בהנאה. וסובר רבי
 7 יוחנן, ילפינן דין מחשבת שחיטה לעבודה זרה הנעשית מחוץ לעזרה
 8 ממחשבת פיגול בקדשים הנעשים בפנים, שכשם שבפיגול מחשבים
 9 מעבודה לעבודה, הוא הדין בעבודה זרה שמחשבים עליה מעבודה
 10 לעבודה.
 11 וריש לקיש אמר, אם לא חשב על השחיטה שתיעשה לשם עבודה
 12 זרה אלא חשב כן רק על הזריקה, הרי היא מותרת, משום שאין
 13 מחשבתין מעבודה לעבודה. וסובר ריש לקיש שלא ילפינן מחשבת
 14 חוץ של עבודה זרה ממחשבת פנים של פיגול.
 15 הגמרא מפרשת מדוע הוצרכו רבי יוחנן וריש לקיש לחלוק גם בשינוי
 16 קודש וגם בעבודה זרה: ואי אשמעינן את מחלוקתם רק בהא
 17 (בעבודה זרה), היינו אומרים שרק בהא אמר ריש לקיש שאין
 18 מחשבים מעבודה לעבודה, משום שאין להשוות שחיטת עבודה זרה
 19 הנעשית מחוץ לעזרה לדין פיגול שהוא בפנים העזרה, אבל מחשבת
 20 שינוי קודש שהיא בפנים ממחשבת פיגול שגם היא בפנים, אימא
 21 מודי ליה ריש לקיש לרבי יוחנן שיש ללמוד זו מזו. ואי אשמעינן את
 22 מחלוקתם רק בהא (בשינוי קודש), היינו אומרים שרק בהא קאמר
 23 רבי יוחנן שיש ללמוד מפיגול שאף בו מחשבים מעבודה לעבודה,
 24 משום ששניהם הם בדבר הנעשה בפנים, אבל בהאי (בשחיטה
 25 לעבודה זרה) שהיא בחוץ אימא מודי ליה רבי יוחנן לריש לקיש
 26 שאין למדים עליה מפיגול שנעשה בפנים. על כן צריכי רבי יוחנן
 27 וריש לקיש להשמיע את דבריהם בשני המקומות.
 28 מביאה הגמרא הוכחות לדברי רבי יוחנן וריש לקיש: כי אתא רב
 29 דימי אמר, מתניב - [הביא] רב ירמיה רביה לסייעיה לרבי יוחנן,
 30 ורבי אילא הביא רביה לסייעיה לריש לקיש.
 31 מפרשת הגמרא: רב ירמיה הביא רביה לסייעיה לרבי יוחנן מקל
 32 וחומר. ומה במקום שאמר בשעת השחיטה הריני שוחט חוץ
 33 לזמנו שהוא בשר, ואילו אם שחטו על מנת לזרוק דמו חוץ לזמנו
 34 פסול משום פיגול, מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמו פסול
 35 משם שינוי קודש, אם שחטו על מנת לזרוק דמו שלא לשמו אינו
 36 דין שיהא פסול.
 37 מתקוף לה רבא בר אהילאי על הקל וחומר האמור, מה למחשבת
 38 פיגול של חוץ לזמנו שכן חייבים על אכילת הפיגול קרת, מה שאין
 39 כן במחשבת שלא לשמו שאין חייבים על אכילת קרבן שנשחט
 40 במחשבה זו כרת.
 41 אלא אמר רבא בר אהילאי, הקל וחומר אינו ממחשבת חוץ לזמנו,
 42 אלא מחשבת חוץ למקומו, והכי קאמר. ומה מקום שאם אמר
 43 הריני שוחט חוץ למקומו שהוא בשר, ואילו אם שחטו על מנת
 44 לזרוק דמו חוץ למקומו פסול, מקום שאם אמר הריני שוחט שלא
 45 לשמו שהוא פסול, [שחטו על מנת] לזרוק דמו שלא לשמו אינו
 46 דין שיהא פסול.
 47 מתקוף לה רב אשי על הקל וחומר האמור, מה לפסול חוץ למקומו
 48 שכן הוא נוהג בכל הבהמים, וכי תאמר כן אף בפסול שלא לשמו
 49 שאינו נוהג אלא בפסח וחסות.
 50 אלא אמר רב אשי, הקל וחומר אינו מפיגול אלא משינוי בעלים,
 51 והכי קאמר רב ירמיה. ומה במקום שאם אמר הריני שוחט לשם
 52 פלוני שהוא בשר, ואילו אם שחט על מנת לזרוק את דמו (שלא
 53 לשמו) לשם פלוני הוא פסול, מקום שאם אמר הריני שוחט שלא

1 נוספות שמצינו בחטאת, שכן הַאיִכָּא בדם חטאת נתינה באַצְבָּע, מה
 2 שאין באשם שדמו נזרק מכלי. וכן הַאיִכָּא בחטאת נתינה בקַרְן
 3 המזבח עצמה, מה שאין כן באשם שדמו ניתן על קיר המזבח. וכן
 4 הַאיִכָּא בחטאת מצוה לתת את הדם בהוֹדָה של זוית המזבח
 5 ולמושכו למעלה למטה, מה שאין כן באשם שדמו נזרק על זוית
 6 המזבח ומתפשט לצדדים. אֵלָּא בהכרח יכול היה רבי יהושע לפרוך
 7 פירוכות נוספות מלבד החומרא 'שכן דמה למעלה/ וחד מַתְרֵי תֵּלֶת
 8 טַעְמֵי –פירכותו נִקְטָא.
 9 אָמַר מַר, אָמַר לֹא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, לֹא אִם אִמְרַתְּ בַחטָאת שֶׁכֵּן דְּמָה
 10 לְמַעְלָה. מַקְשָׁה גַּמְרָא: לִימָא לִיה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שְׂאִשְׁמִ
 11 נָמִי –גם הוא] דְּמִוּ נִיתֵן לְמַעְלָה מַחוּט הַסִּיקְרָא, מִשׁוּם שֶׁהוֹקֵשׁ
 12 לַחטָאת. אָמַר אַבְיָי, אִשְׁמִ שִׁיחִיה דְּמִו לְמַעְלָה לֹא מִצִּית אִמְרַת כֵּן,
 13 שְׁהֵרִי קָל וְחֹמֵר הוּא מַעֲוִלָה, וְכִּה עוֹלָה חַמּוּרָה שְׁהֵיָא קְרִיבָה בְּלִיל
 14 וּבְכַל זֹאת דְּמָה נִיתֵן לְמַטָּה מַחוּט הַסִּיקְרָא, אִשְׁמִ הַקֵּל שְׂאִינִי קְרִיב בְּלִיל
 15 אֵלָּא בְּשֵׁרֵי נֹאכַל לְכַהֲנִים לֹא כֹל שְׂבִין שִׁינְתֵן דְּמו לְמַטָּה וְלֹא לְמַעְלָה.
 16 וְאִם תְּפָרוּךְ מַה לְעוֹלָה שְׂבִין אֵינָה מְכַפֶּרֶת, מַה שֶׁאִין כֵּן בַּאשֶׁם שְׁבֹא
 17 לְכַפֵּר, יֵשׁ לְהַשִּׁיב הַטָּמֵאת הָעוֹף תּוֹבִיחָה, שֶׁאִפִּילוּ שְׁבֹאָה לְכַפֵּר דְּמָה נִיתֵן
 18 לְמַטָּה מַחוּט הַסִּיקְרָא, וְהוּא הַדִּין לְאִשְׁמִ. וְאִם תְּפָרוּךְ מַה לְחַטָּמַת
 19 הָעוֹף שְׂבִין אֵינָה מִין זְבַח, שְׁהֵרִי אֵינָה נִשְׁחַת אֵלָּא נִמְלַקַת, מַה שֶׁאִין
 20 כֵּן בַּאשֶׁם שְׁהוּא זְבַח, יֵשׁ לְהַשִּׁיב עוֹלָה תּוֹבִיחָה, שֶׁאִפִּילוּ שְׁהֵיָא זְבַח דְּמָה
 21 נִיתֵן לְמַטָּה. לֹא רַבִּי זֶה בְּרַבִּי זֶה, וְלֹא רַבִּי זֶה בְּרַבִּי זֶה – נִמְצָא שֶׁאִין
 22 קוֹלְתוֹ שֶׁל זֶה כְּקוֹלְתוֹ שֶׁל זֶה, וּבִהְכַרְח שִׁדְמֵן נִיתֵן לְמַטָּה לֹא מַחְמַת
 23 קוֹלוֹתֵיהֶם אֵלּוּ, אֵלָּא מַחְמַת הַצֵּד הַשְּׁהוּה שִׁישׁ בְּשִׁתְּהוֹן. וְאִם כֵּן יֵשׁ לִזְמַר,
 24 מַה לְהַצִּד הַשְּׁהוּה שְׂבִיחֵן שְׁחֵן קְרָשִׁי קְרָשִׁים וְאִף עַל פִּי כֵּן דְּמִו לְמַטָּה,
 25 אִף אֵינִי אֲבִיא אִשְׁמִ שְׁהוּא קוֹדֵשׁ קְדָשִׁים וְדְמו לְמַטָּה.
 26 אָמַר לִיה רַבָּא מְפָרְזִיקָא לְרַב אִשִּׁי, וְלִפְרוּךְ עַל לִימּוֹד זֶה, מַה לְהַצִּד
 27 הַשְּׁהוּה שְׂבִיחֵן (בְּעוֹלָה וְחַטָּאת הָעוֹף) שְׂבִין אֵין לְהֵן קַצְבָּה, וְכִי תֵּאמַר
 28 כֵּן גַּם בַּאִשְׁמִ שְׂשִׁישׁ לֹא קַצְבָּה לְדַמִּיו וְהוּא בֹא מֵאִיל שְׁהוּה שְׁנֵי
 29 סַלְעִים.
 30 מְסִיקָה גַּמְרָא: אֵלָּא הֵינֵנו טַעְמָא דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׂדֵם הַאשֶׁם נִיתֵן
 31 לְמַטָּה, מִשׁוּם דְּאָמַר קְרָא בַחטָאת בַּהֲמָה (ויקרא יט) 'הַבְּהֵן הַחַטָּמַת
 32 אוֹתָהּ, כְּלוֹמַר הַזּוֹרֵק אֶת דְּמָה, וְאוֹתָהּ' בֹּא לְמַעַט, שְׁדוּקָא דְּמָה שֶׁל
 33 חטָאת נִיתֵן לְמַעְלָה, וְאֵין דְּמִו שֶׁל זְבַח אַחֵר נִיתֵן לְמַעְלָה.
 34 מַקְשָׁה גַּמְרָא: אֵי הָכִי, לְעַנִּין פְּסוּל שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה שְׁנֹאמַר בַּחטָמַת
 35 נָמִי נִימָא שְׁמַכְךָ שְׁנֹאמַר בַּה (ויקרא ד לב) 'וְשָׁחֵת אוֹתָהּ לַחטָאת/
 36 שְׁלִשְׁמָה בְּשָׂרָה וְשִׁלָּא לְשִׁמָּה פְּסוּלָה, הָא שְׂאֵר זְבָחִים בֵּין לְשִׁמּוֹן
 37 בֵּין שְׁלִיא לְשִׁמּוֹן בְּשָׂרֵן, וְאֵין פּוֹסֵל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אִשְׁמִ שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹ.
 38 מִתְרַצַּת גַּמְרָא: הֵוּוּא 'אוֹתָהּ' שְׁנֹאמַר בְּשִׁחִיטַת הַחטָאת, בַּהכֵּרַח
 39 לֹא דְּוָקָא לְמַעַט שֶׁאֵר זְבָחִים מְפֻסָּל שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה נֹאמַר, דְּהָא שְׂחִיר
 40 פְּסַח שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹ שְׁפֻסוּל, וְאִם כֵּן אִף אֵין לְמַעַט מִמֵּנו אִשְׁמִ.
 41 מַקְשָׁה גַּמְרָא: אִם כֵּן הָכִי לְעַנִּין מְקוּם הַזּוֹרִיקָה נָמִי יֵשׁ לִזְמַר
 42 שְׂאוֹתָהּ שְׁנֹאמַר בַּחטָאת לֹא דְּוָקָא הוּא, וְלֹא בֹא לְמַעַט שֶׁאֵר
 43 זְבָחִים, דְּהָא שְׂחִיר עוֹלַת הָעוֹף שְׂדֵמָה נִיתֵן לְמַעְלָה, וְאִם כֵּן אֵין לְמַעַט
 44 מִמֵּנו אִשְׁמִ. מִתְרַצַּת גַּמְרָא: בְּקִרְבָּנוֹת שִׁישְׁנִם בְּזִבְחֵיהּ מִיָּהָא לֹא
 45 שְׂחִיר הַכְּתוּב מִדִּי, וְכוּלָם מִתְמַעֲטִים מֵאוֹתָהּ' שֶׁאִין דָּמִם נִיתֵן
 46 לְמַעְלָה, וְעוֹלַת הָעוֹף אֵינָה שְׂחִיר, שֶׁכֵּן אֵינָה בּוֹבִיחָה בַּחטָאת בַּהֲמָה
 47 אֵלָּא בְּמִלְקָה.
 48 עוֹד מִתְרַצַּת גַּמְרָא: וְאֵי בְּעִית אִימָא, הָא מִנִּי – בְּרִייתָא זֹו בְּשִׁית
 49 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמִעוֹן הֵיָא שְׁחִירָה, דְּאָמַר הָא מְקוּם שֶׁל חטָאת
 50 בַּהֲמָה לְחוּד, וְהָא מְקוּם שֶׁל עוֹלַת הָעוֹף לְחוּד, וְאֵין דָּמִן נִיתֵן בְּאוֹתוֹ
 51 מְקוּם, וְעַל כֵּן אִף עוֹלַת הָעוֹף הֵיָא בְּכַלל מִיעוּט 'אוֹתָהּ' שְׁנֹאמַר
 52 בַּחטָאת.
 53 גַּמְרָא מְבִיאָה אֶת מְקוּר שִׁיתוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמִעוֹן: דְּתֵינִיא,
 54 דְּמִים הַתְּחַתּוֹנִים שֶׁל שֶׁאֵר זְבָחִים נִיתְּנִין מַחוּט הַסִּיקְרָא וְלְמַטָּה,
 55 וְהַדְּמִים הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל חטָאת בַּהֲמָה וְעוֹלַת הָעוֹף נִיתְּנִים מַחוּט
 56 הַסִּיקְרָא וְלְמַעְלָה. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמִעוֹן, בְּמָה דְּבָרִים
 57 אֲמוּרִין, בְּעוֹלַת הָעוֹף, אֲבָל בַּחטָמַת בְּהִמָּה הֵיָא [מתן דְּמָה] עֲצָמָה
 58 אֵין נַעֲשֶׂה אֵלָּא עַל גִּזְפָּה שֶׁל קָרָן שְׁבַגְגַּת הַמּוֹזֵב, וְאִם נִיתֵן דְּמָה
 59 לְמַטָּה מִהַקָּרָן פְּסוּלָה, וְאִפִּילוּ שְׁנִיתֵן לְמַעְלָה מַחוּט הַסִּיקְרָא.

1 הוֹזְרֵנִי תְּלִילָה –[בְּחֹזְרָה] לְפָרוּךְ שׁוּב אֶת הַהוֹכַחָה מַחטָאת, שֶׁכֵּן מַה
 2 לַחטָאת שְׂדֵמָה נִיתֵן לְמַעְלָה.
 3 חוֹר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְדִנּוּ לְאִשְׁמִ מִדִּין אַחֵר. הֵלָּא חַטָּמַת נֹאמַר בַּה
 4 (ויקרא ד כד) 'חַטָּאת הֵיָא' בְּשִׁחִיטָה, שְׁמַשְׁמַע מֵ'הֵיָא' שְׂרַק לְשִׁמָּה הֵיָא
 5 בְּשִׁחִיטָה, אֲבָל שְׁלִיא לְשִׁמָּה הֵיָא פְּסוּלָה. וְכַמוּ כֵּן פְּסַח נֹאמַר בּו (שְׁמוֹת
 6 יב כב) 'פְּסַח הוּא' בְּזִבְחֵיהּ, וְמֵ'הוּא' מִשְׁמַע שְׂרַק לְשִׁמּוֹ בְּשָׂר, אֲבָל
 7 שְׁלִיא לְשִׁמּוֹ פְּסוּל. וְאִם כֵּן אִף בַּאִשְׁמִ שְׁנֹאמַר בּו (ויקרא ז ה) 'אִשְׁמִ
 8 הוּא' נִדְרֹושׁ מֵ'הוּא' שְׂרַק כִּשְׁהוּא קְרִיב לְשִׁמּוֹ בְּשָׂר, אֲבָל אִם קְרִיב
 9 שְׁלִיא לְשִׁמּוֹ פְּסוּל.
 10 אָמַר לֹא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, דְּוּוּקָא בַּחטָמַת שְׁנֹאמַר בַּה 'הוּא'
 11 בְּשִׁחִיטָה, יֵשׁ לְדְרוּשׁ מֵ'הוּא' שְׂרַק לְשִׁמָּה הֵיָא בְּשָׂרָה אֲבָל שְׁלִיא
 12 לְשִׁמָּה הֵיָא פְּסוּלָה. וְכֵן בְּפִסַּח שְׁנֹאמַר בּו 'הוּא' בְּזִבְחֵיהּ, יֵשׁ לְדְרוּשׁ
 13 שְׂרַק כִּשְׁהוּא לְשִׁמּוֹ הוּא בְּשָׂר אֲבָל שְׁלִיא לְשִׁמּוֹ הוּא פְּסוּל. אֲבָל
 14 אִשְׁמִ הֵרִי לֹא נֹאמַר בּו 'הוּא' אֵלָּא לְאַחֵר הַקְּמַרְת אֲמוּרִין, וְהֵרִי
 15 הוּא [וְהַאשֶׁם] עֲצָמוּ אִפִּילוּ שְׁלִיא הוֹקְמָרוּ אֲמוּרִין כְּלַל בְּשָׂר, וְאֵין
 16 יִתְכֵּן שֶׁהַקְּטֵרָה שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹ תְּפַלְטֵנוּ.
 17 מְבִיאָה הַבְּרִייתָא אֶת טַעְמוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְמַסְקַת דְּבִרִיו: אֵלָּא
 18 אָמַר לֹא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הֵרִי אוֹמַר הַכְּתוּב בַּאשֶׁם (ויקרא ז
 19 ז) 'בַּחטָמַת בַּאִשְׁמִ תּוֹרָה אַחַת לָהֶם', מַה חַטָּמַת שְׁלִיא לְשִׁמּוֹ פְּסוּל,
 20 אִף אִשְׁמִ שְׁלִיא לְשִׁמּוֹ פְּסוּל.
 21 גַּמְרָא דְּנָה בְּמַשָּׂא וּמִתֵּן שְׂבִין רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִתְחִילֵתוּ:
 22 אָמַר מַר, אָמַר לֹא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הוֹזְרֵנִי תְּלִילָה. שְׁוֹאֵלַת
 23 גַּמְרָא: וְלִיְהִי דִּינָא וְלִיְהִי בְּמָה הַצֵּד – הֵלָּא יֵשׁ לְלַמּוֹד אִשְׁמִ
 24 מִהַצֵּד הַשְּׁהוּה שֶׁל פְּסַח וְחַטָּאת, אִפִּילוּ שְׁכַל אַחַד לְבַדוּ אֵינּוּ מְלַמֵּד עַל
 25 אִשְׁמִ. מְשִׁיבָה גַּמְרָא: אֵין לְלַמּוֹד מֵהֶם עַל אִשְׁמִ, מִשׁוּם דְּאִיכָּא
 26 לְמִיפְרָךְ מַה לְהַצִּד הַשְּׁהוּה שְׂבִיחֵן שְׂבִין יֵשׁ בְּהֵן צֵד בְּרַת. שְׁהֵרִי חַטָּאת
 27 בֹּאָה לְכַפֵּר עַל שְׁגָגַת עֲבִירָה שִׁישׁ עַל זְדוּנָה כְּרַת, וְכֵן פְּסַח יֵשׁ עַל
 28 בִּטּוּלוֹ עוֹנֵשׁ כְּרַת, מַה שֶׁאִין כֵּן בַּאשֶׁם שֶׁאִין בּו שׁוּם צֵד כְּרַת.
 29 עוֹד שְׁנִינוּ בְּבְרִייתָא: אָמַר לֹא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, לֹא רֵאִיָּה
 30 הֵיָא מַחטָמַת, שְׁהֵרִי אִם אִמְרַת בַּחטָמַת חַמּוּרָה שְׂבִין דְּמָה נִיתֵן
 31 לְמַעְלָה שְׁהֵיָא פְּסוּלָה, וְכִי תֵּאמַר כֵּן גַּם בַּאשֶׁם שְׂדֵמָה נִיתֵן לְמַטָּה.
 32 שְׁוֹאֵלַת גַּמְרָא: וְלִיְהִי לִיה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, לֹא רֵאִיָּה הֵיָא מַחטָמַת,
 33 מִשׁוּם שֶׁאִם אִמְרַת בַּחטָמַת חַמּוּרָה שְׂבִין חַטָּאת שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים
 34 נִכְנָס דְּמָה לְפָנֵי וְלְפָנִים בְּקוֹדֵשׁ קְדָשִׁים, וְכִי תֵּאמַר כֵּן גַּם בַּאשֶׁם
 35 הַקֵּל שְׂדֵמָה נִיתֵן עַל הַמּוֹזֵב הַחִיצוֹן. מְשִׁיבָה גַּמְרָא: הֵלָּא גַּם
 36 בַּחטָמַת הַחִיצוֹנוֹת שֶׁאִין דָּמִן נִכְנָס לְפָנֵי וְלְפָנִים קְאָמְרִין שְׁחֵן
 37 פְּסוּלוֹת, וּמִגַּד יֵשׁ לְהוֹכִיחַ עַל אִשְׁמִ.
 38 שְׁוֹאֵלַת גַּמְרָא: מִדּוּעַ לֹא פָּרַךְ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מַה לַּחטָאת שֶׁאִם נִכְנָס
 39 דְּמָה שֶׁל חַטָּאת חִיצוֹנָה (לְפָנֵי וְלְפָנִים) הֵיָא פְּסוּלָה, מַה
 40 שֶׁאִין כֵּן בַּאשֶׁם. מְשִׁיבָה גַּמְרָא: אֵית לִיה לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁאִף הַאִשְׁמִ
 41 שְׁכַנְס דְּמו לְפָנִים פְּסוּל, כְּמַבּוּאָר לְהֵלָן.
 42 שְׁוֹאֵלַת גַּמְרָא: וְעֵדִין יֵשׁ לְפָרוּךְ, מַה לַּחטָאת שְׂבִין מְכַפֶּרֶת עַל
 43 תְּיִיבֵי בְּרִיתוֹת, מַה שֶׁאִין כֵּן בַּאשֶׁם שְׁמַכְכֵּר עַל אִיסוּר לֹא. מְשִׁיבָה
 44 גַּמְרָא: יֵשׁ לְהוֹכִיחַ עַל אִשְׁמִ מְחַטָּמַת דְּשְׁמִיעַת הַקּוֹל, שֶׁאִם הַשְּׁבִיעַ
 45 אִדָּם אֶת חֲבִירוֹ שֶׁאֵינוּ יוֹדַע לּו עֵדוֹת וְקִיבַל עֲלֵיו שְׁבֻעָה זֹו וְנִמְצָא
 46 שִׁיקֵר בְּשְׁבֻעָה, חַיִּיב חַטָּאת. וְאִפִּילוּ שֶׁאִין עַל עֲבִירָה זֹו חַיִּיב כְּרַת,
 47 מְכַל מְקוּם חַטָּאת זֹו שְׁנַשְׁחַטָּה שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה פְּסוּלָה.
 48 שְׁוֹאֵלַת גַּמְרָא: מִדּוּעַ לֹא פָּרַךְ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מַה לַּחטָאת שְׂבִין טַעְוִיָּה
 49 אֲרַבַּע מְתָנּוֹת מְדַמָּה, מַה שֶׁאִין כֵּן בַּאשֶׁם שֶׁאֵינוּ טַעוּן אֵלָּא שְׁחִי
 50 מִתְּנוּת שְׁחֵן אַרְבַּע, מִתְּנָה אַחַת בְּפִינָה הַמְזוּרְחִית צְפוּנִית וְאַחַת בְּפִינָה
 51 הַמְעֲרֵבִית דְּרוּמִית, וְכַל אַחַת מִתְּפַשֵּׁט לְשִׁתֵּי רוּחוֹת. מְשִׁיבָה
 52 גַּמְרָא: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר סוֹבֵר בְּרַבִּי יְשַׁמְעֵאל דְּאָמַר שְׂכַל הַדְּמִים טַעְוִיָּה
 53 אֲרַבַּע מְתָנּוֹת נְפֻדוֹת וְלֹא שְׁתִּים שְׁחֵן אַרְבַּע.
 54 שְׁוֹאֵלַת גַּמְרָא: הֵלָּא עֵדִין יֵשׁ לְפָרוּךְ מַה לַּחטָאת [שְׂבִין טַעְוִיָּה]
 55 אַרְבַּע מִתְּנוּת עַל עַל אֲרַבַּע קְרָנוֹת –[פִּינּוֹת] הַמּוֹזֵב, מַה שֶׁאִין כֵּן
 56 בַּאשֶׁם. וְאִפִּילוּ לְדַעַת רַבִּי יְשַׁמְעֵאל הַמְצַרִּיךְ אַרְבַּע מִתְּנוּת, מְכַל
 57 מְקוּם אֵינֵן נִיתְּנוֹת עַל אַרְבַּע פִּינּוֹת הַמּוֹזֵב, אֵלָּא רַק עַל שְׁתֵּי פִינּוֹת
 58 בְּלַבַּד, הַפִּינָה הַמְזוּרְחִית צְפוּנִית וְהַפִּינָה הַמְעֲרֵבִית דְּרוּמִית. מְשִׁיבָה
 59 גַּמְרָא: וְלִיְשַׁמְעֵאל –[וְלִשְׁתֵּרָן], הֵלָּא יֵשׁ לָךְ גַּם לְפָרוּךְ מַחוּמְרוֹת

המשך ביאור למס' זבחים ליום שבת קודש עמ' ב

1 הגמרא מביאה משנה הדנה מה הם הקרבנות הנפסלים בכניסת
 2 דמו לפנים הדיכל תגן קתם (להלן פא), שחיה רפי עקיבא אוסר,
 3 כל הדמים של כל הזבחים הנעשים בחוץ שנכנסו להיכל לכפר,
 4 פסולים. וקבטים אוסרים, אין נפסלת אלא תשאת בלבד. רפי
 5 אליעזר אוסר, אף האשם נפסל בכניסת דמו לפנים, שנאמר
 6 (ויקרא ז ז) 'בתשאת פאשם', ודוקש אשם לחטאת.

7 שואלת הגמרא: בשלמא רפי אליעזר הפוסל גם אשם,
 8 פדקאמר טעמא שיש להקיש אשם לחטאת אלא רבנן
 9 המכשירים באשם, טא טעמא אינם דורשים את ההיקש
 10 האמור. משיבה הגמרא: אמר רבא, אשם נכנס דמו לסנים
 11 שיהיה פסול לא טעית אמרת כן, שהרי יש להכשירו בקל
 12 וחוטר מעולה. טא